

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 352

van **LORIN PARYS**

datum: 7 februari 2022

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn (VIVEL) - Werking

Het Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn is het centrale aanspreekpunt en platform voor de dialoog van de eerstelijnsactoren met de overheid en elkaar. Sinds 1 mei 2019 wordt dit instituut erkend en gefinancierd door de Vlaamse overheid.

1. Hoeveel euro subsidies heeft VIVEL sinds 2019 ontvangen? Graag een opdeling per jaar en per doel van financiering.
2. Welk budget is er in 2022 gereserveerd voor VIVEL?
3. Hoeveel van het subsidiebudget gaat naar externe opdrachten, consultancy, bedrijven, samenwerking met universiteiten, ...? Graag een overzicht per externe opdracht met vermelding van externe partner, opdracht, duurtijd, kostprijs en resultaten.
4. Op dit moment werkt VIVEL ter ondersteuning van de zorgraden.
Zal VIVEL deze rol in de toekomst nog steeds opnemen? Zal het takenpakket van VIVEL worden uitgebreid in de toekomst? Zo ja, kan de minister deze taken opsommen?
5. Zal de minister in de toekomst een belangenorgaan oprichten binnen het Agentschap Zorg en Gezondheid? Zo ja, zal een deel van de taken van dit belangenorgaan niet gelijklopen met de taken van VIVEL?

**Vlaams
Parlement**

WOUTER BEKE

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD

op vraag nr. 352 van 7 februari 2022

van **LORIN PARYS**

1.

Samenstelling budget VIVEL	2019	2020	2021
Regulier subsidie	433.333,33	611.000,00	611.000
Opleiding (vanuit ex-éénlijn)	509.166,67	720.000,00	908.365,40
Buurtgerichte zorg (ex-DAC middelen)		195.000,00	279.634,60
Ondersteuning en opleiding van woonzorgactoren tijdens de Covid-19 pandemie			92.250
TOTAAL	942.500,00	1.526.000,00	1.799.000

2.

Samenstelling budget VIVEL	2022
Reguliere werking	611.000,00
Buurtgerichte zorg (ex-DAC middelen)	319.582,40
Middelen voor opleiding (vanuit ex-éénlijn)	908.907,00
Budget preventie-opdrachten in de eerste lijn	350.000
TOTAAL	2.189.489,40

3. Uit de jaarrekeningen van 2019 en 2020 konden volgende bedragen en dienstverleners teruggevonden worden. De financiële analyse van 2021 dient pas tegen 31/3/2022 bezorgd te worden aan de administratie.

Grootboekhistoriek 2019 - Dienstverlening van derden	
Laurea Group Bvba	7.497,77
Laurea Group Bvba	28.190,71
Dethier, Marleen	28.943,00
Hefboom Vzw	22.990,00
Laurea Group Bvba	8.999,38
Oya Consulting Comm.v	13.310,00

Grootboekhistoriek 2020 - Dienstverlening van derden	
S-PLUS	2.040,00
Marc Business Coaching & Consulting Vof	14.641,00
Av Vrije Universiteit Brussel	50.380,00
Av Vrije Universiteit Brussel	68.256,00
Marc Business Coaching & Consulting Vof	1.452,00
S-PLUS	1.615,00
Febecoop Vlaanderen-brussel Vzw	1.875,50

Er dient rekening gehouden te worden met de opstartjaren 2019 en 2020 van VIVEL wat een vertekend beeld kan geven over de inzet van consultants. De expertise (en dus personeelsbezetting) is bij opstart nog in evolutie.

Ook in 2020 was er onvoldoende expertise over mantelzorg binnen VIVEL waardoor de opdracht voor de evaluatie van het mantelzorgplan werd uitbesteed aan de VUB.

4. De zorgraden zijn de primaire klant van VIVEL en de ondersteuning van de zorgraden blijft dan ook een opdracht van het VIVEL.

Het besluit van de Vlaamse Regering over de regels voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn, dat op 4 februari goedgekeurd werd door de Vlaamse Regering, bestendigt deze opdracht. Dit besluit consolideert de verschillende opdrachten en subsidielijnen naar VIVEL

Artikel 2 van hetzelfde besluit stelt:

"Art. 2. Het VIVEL voert de volgende opdrachten uit:

- 1° informatie en data ontsluiten en samenbrengen en die op een actieve manier ter beschikking stellen aan alle zorgaanbieders;
- 2° empirisch onderbouwde strategieën, methodieken en implementatietools ontwikkelen:
 - a) om de organisatie van de eerstelijnszorg te ondersteunen;
 - b) met betrekking tot preventie in de eerste lijn;
 - c) met betrekking tot mantelzorg;
- 3° de zorgaanbieders adviseren, coachen, vormen en sensibiliseren;
- 4° de zorgraden begeleiden bij hun personeelsadministratie, hun personeelsmanagement, hun boekhoudkundige verplichtingen en hun verenigingsrechtelijke verplichtingen, als aangewezen partnerorganisatie conform artikel 14, eerste lid, 10°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 tot erkenning en subsidiëring van de zorgraden en houdende inwerkingtreding van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders;
- 5° een opleidingsaanbod voor alle zorgaanbieders ontwikkelen en uitvoeren om interprofessionele samenwerking te bevorderen;
- 6° de kennis en de ondersteuning van de eerste lijn over de volgende materies uitbouwen:
 - a) mantelzorg;
 - b) preventie;
- 7° innovatie in de eerstelijnszorg stimuleren;
- 8° de toegankelijkheid en de kwaliteit van de eerstelijnszorg in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad bevorderen en opvolgen;
- 9° de Vlaamse Gemeenschap en de eerstelijnszorg adviseren en ondersteunen als er maatregelen ter bestrijding van een gezondheidscrisis worden uitgevoerd;
- 10° de Vlaamse Gemeenschap adviseren.

Bij de uitvoering van de opdrachten, vermeld in het eerste lid, wordt rekening gehouden met de specificiteit van het tweetalige gebied Brussel Hoofdstad. Dit houdt onder meer de ondersteuning in van de zorgraad in hun werking in het grootstedelijk beleid.

De uitvoering van de opdrachten, vermeld in het eerste lid, 2°, c), en 6°, a), worden door het agentschap geëvalueerd binnen twee jaar na de inwerkingtreding van dit besluit.

De opdrachten, vermeld in het eerste lid, worden volgens de volgende principes uitgevoerd:

1° de principes, vermeld in artikel 4 van het decreet van 26 april 2019; 2° de principes van de buurtgerichte zorg.

In het vierde lid, 2°, wordt verstaan onder buurtgerichte zorg: de zorg die erop gericht is:

- 1° de sociale cohesie te versterken;
- 2° vragen naar zorg en ondersteuning uit de buurt op te vangen;
- 3° personen met een zorg- en ondersteuningsvraag, als dat nodig is, toe te leiden naar gepaste zorg en ondersteuning;
- 4° de buurt actief te betrekken bij de werking van de eerstelijnszorg door een actieve samenwerking op lokaal vlak, afgestemd met het lokaal sociaal beleidsplan, onder regie van het lokaal bestuur conform het decreet van 9 februari 2018 houdende het lokaal sociaal beleid.

De minister kan de opdrachten van het VIVEL, vermeld in het eerste lid, nader preciseren.”

In de Nota aan de Vlaamse Regering staat:

“Artikel 2

In dit artikel worden de opdrachten van het VIVEL opgenomen. De opdrachten 1°, 2° a), 3°, 7°, 8° en 10° zijn identiek aan de huidige opdrachten van VIVEL. Nieuwe opdrachten zijn opdrachten 2° b) en c), 4°, 5°, 6° en 9°:

Opdracht 2°, b) en opdracht 6°:

VIVEL is reeds enige tijd vragende partij om een duurzaam samenwerkingsverband aan te gaan met de preventieve sector. Dit naar aanleiding van een toenemend aantal vragen vanuit actoren binnen deze sector aan het VIVEL, om ontwikkelde methodieken en richtlijnen te verspreiden naar zorgactoren in de eerste lijn. Waar het VIVEL de expertise bezit in disseminatie naar eerstelijnsactoren, door haar functie als netwerkorganisatie, had het VIVEL bij de vorige erkenning nog geen officiële opdracht om preventiemethodieken mee te ontwikkelen en te dissemineren. Van VIVEL wordt de uitvoering van volgende opdrachten in het kader van preventie verwacht:

- a. Informatie en data ontsluiten en samenbrengen en die op een actieve manier ter beschikking stellen aan alle zorgaanbieders;
- b. Empirisch onderbouwde strategieën, methodieken en implementatietools ontwikkelen voor de ondersteuning van de organisatie van de eerstelijnsgezondheidszorg;
- c. Methodieken en richtlijnen in het kader van preventie, ontwikkeld door partnerorganisaties van de Vlaamse Overheid voor eerstelijnsactoren zoals bv. huisartsen, verder uitbreiden (verbreden van de ontwikkeling) naar meer/alle actoren binnen de eerste lijn;
- d. Methodieken en richtlijnen in het kader van preventie, ontwikkeld door partnerorganisaties van de Vlaamse Overheid voor eerstelijnsactoren al dan niet na verbreding naar meer/alle actoren binnen de eerste lijn, dissemineren naar de juiste zorgactoren;
- e. De zorgaanbieders adviseren, coachen, vormen en sensibiliseren.

Opdracht 2°, c) en opdracht 6°:

Bij de oprichting van VIVEL werden de opdrachten van het Vlaams Expertisepunt Mantelzorg (VEM) ook ingekanteld in de werking van VIVEL. Deze waren echter niet letterlijk benoemd waardoor VIVEL het mandaat miste om de toegewezen opdrachten ten gronde uit te voeren. Door mantelzorg nu ook te benoemen in de opdrachten, kan de werking van VIVEL hierop beter afgestemd worden.

We verwachten van VIVEL de uitvoering van de volgende opdrachten rond mantelzorg:

- a. verzamelen en actueel houden van informatie en documentatie rond het thema mantelzorg. De opgebouwde expertise wordt proactief ter beschikking gesteld aan relevante doelgroepen;
- b. verstrekken van informatie en advies aan de cliënt, de (mogelijke) mantelzorger en de professional onder meer door middel van het dissemineren van goede praktijken, methodieken en instrumenten;
- c. sensibiliseren naar het brede publiek, de cliënt, de (mogelijke) mantelzorger en de professional;
- d. stimuleren van uitwisseling van goede praktijken en samenwerking tussen actoren op het terrein van mantelzorg;
- e. verder online houden, actualiseren en bekendmaken van de website van VEM, www.mantelzorgers.be ;
- f. in het kader van de evaluatie van het mantelzorgplan, in de werkingsjaren 2022 en 2023 onderzoeken of het Vlaams Expertisepunt Mantelzorg binnen de werking wordt ondergebracht of er een alternatief dient te worden uitgewerkt;
- g. onderzoeken op welke wijze de coördinatie van het nieuwe Mantelzorgplan kan vorm krijgen.

Opdracht 4°

In artikel 14, eerste lid, 10°, van het BVR van 17 mei 2019 tot erkenning en subsidiëring van de zorgraden wordt als voorwaarde om hun erkenning te behouden aangegeven dat de zorgraden hun personeelsadministratie, de ondersteuning van het personeelsmanagement, hun boekhoudkundige verplichtingen en de ondersteuning om de verenigingsrechtelijke verplichtingen na te komen moeten uitbesteden aan een de partnerorganisatie, die daarvoor, wegens zijn deskundigheid in die materie, wordt aangewezen door de Vlaamse Regering.

Omdat VIVEL de enige partnerorganisatie is binnen dit decreet, wordt deze opdracht ook toegevoegd aan de opdrachten van VIVEL.

Opdracht 5°

De conceptnota "geïntegreerde zorgverlening in de eerste lijn" zoals aangenomen door de Vlaamse Regering op 17 februari 2017 wil de niet-gereguleerde projectmiddelen en huidige opdracht voor éénlijn.be structureel verankeren in VIVEL. Deze opdracht wordt dan ook bepaald als het ontwikkelen van een opleidingsaanbod met als finale doelstelling het bevorderen van interprofessionele samenwerking.

Dit is een specifieke aanvulling op opdracht 3, waar we met 'vormen' eerder het creëren van de attitude beogen.

Opdracht 9°

Naar aanleiding van de Covid-19-crisis werd duidelijk dat een goede samenwerking met de partnerorganisatie VIVEL onontbeerlijk is. Het is de bedoeling dat VIVEL ondersteuning kan bieden aan de brede eerste lijn tijdens een eventueel volgende crisis maar evengoed de Vlaamse Gemeenschap kan bijstaan en adviseren. Het opnemen van deze opdracht verankert een goede samenwerking gedurende crisistijden.

Aangezien de Brusselse context een specifieke aandacht vereist, wordt in het tweede lid van artikel 2 ook gesteld dat bij de uitvoering van de opdrachten rekening moet gehouden worden met deze specificiteit. Zo zal bijvoorbeeld de zorgraad in Brussel-Hoofdstad in een specifieke ondersteuning vragen gezien de samenwerking met de

verschillende overheden, het grootstedelijk beleid, samenwerking met de omliggende randgemeenten, enz.

Aangezien de financiering van de ex-DAC wordt ingekanteld in de subsidiëring van VIVEL, is het belangrijk dat er ook rekening wordt gehouden met de opdrachten die verbonden zijn aan deze financiering.

Deze opdrachten kaderden in de principes van buurtgerichte zorg, doelgerichte zorg en geïntegreerde zorg. Met uitzondering van buurtgerichte zorg, zijn dit ook de werkingsprincipes van het eerstelijnsdecreet. Daarom wordt dit ook expliciet opgenomen in dit artikel. Buurtgerichte zorg werd nog niet voorzien in het eerstelijnsdecreet waardoor dit verder wordt toegelicht.

Het derde lid van artikel 2 brengt expliciet de evaluatie van de specifieke opdrachten rond mantelzorg naar voor. De evaluatie heeft betrekking op de wijze waarop het VIVEL de opdrachten uitvoert en heeft bijzondere aandacht voor de effectiviteit van de realisatie van de opdrachten.

In het zesde lid van het artikel 2 wordt aan de minister de mogelijkheid gelaten om de opdrachten nader te preciseren indien de huidige omschrijving te ruim/onduidelijk zou worden ervaren door VIVEL.”

5. Het Agentschap noch VIVEL nemen belangenvertegenwoordiging op. Dat behoort tot geen van beide hun opdrachten/taken.

Door de hervorming van de zorgraden, in het kader van de versterking van diezelfde zorgraden, die momenteel in uitvoering is, is er wel een vraag/nood aan de objectieve stem vanuit de zorgraden i.v.m. geïntegreerde, doelgerichte zorg.

Wie deze stem uiteindelijk zal vertegenwoordigen is nog voorwerp van onderzoek.